

- JEG TURTE IKKE Å SI AT HUN SLO

I sju år har han kjempet for å få hjelp. Hjelp til å beskytte barna mot sin voldelige mor.

Publisert i dag, for 2 timer siden

Hanne Stine Kind

Maria Ekerholt

Lars Erik Skrefsrud

- Jeg tenkte at det går nok over, og hun sa alltid at det ikke skulle skje

igjen. Det å bli utsatt for vold får fram skamfølelsen. Slike ting skal jo ikke skje, sier den tidligere brannmannen.

Historien hans starter slik så mange historier gjør. To mennesker møter hverandre og blir forelska. Framtida ser lys ut.

– Jeg traff et menneske jeg syntes var spesiell og trivelig å være sammen med. Hun var ressurssterk og vi hadde felles interesser. Vi ble kjærester, forteller mannen i slutten av førtiåra.

Men etter hvert merket han at noe skurret. Hun ble så sint. Så sint at hun slo og sparket ham. Senere skal hun ha truet ham med kniv. Han forteller at ekssamboeren heller ikke klarte å styre sinnet sitt overfor barna deres. I mars møtes de i retten der mor står tiltalt for vold mot barna. Sjøl skal han vitne.

Både barnevern og politi sa at dette bare var en familiekrangel. At det handlet om at mor og far ikke ble enige. Ingen ville snakke om volden fra mor.

FAR

– Jeg trodde det gikk over

Vi står i en gang i en enebolig i Hedmark. På gulvet står det barnesko og støvler i et ryddig rot. Her går mange ut og inn i løpet en dag. Det er ingenting som virker annerledes enn i andre barnefamiliers hjem.

Fars historie i korte trekk

1999

Mannen og kvinnen ble samboere. Han merker at hun er voldelig, men tør ikke si fra.

2001

Det første barnet blir født, og blir utsatt for samme behandling av mor.

2003

Første kontakt med familievernkontor. Mor innrømmer vold mot mann og barn. De vil ikke gjøre noe på grunn av taushetsplikten.

2004

Det andre barnet blir født. Familiene ser trolig hva som foregår, hevder far.

2006

Paret flytter fra hverandre. Mannen bor igjen i huset og blir helgepappa.

2007

Mannen får ny kjæreste. Han kontakter barnevernet for første gang, men saken blir henlagt. Han går til politiet og anmelder saken, men får beskjed om å «svelge noen kameler».

2009

Barna forteller om en mor som lugger og klyper. Bekymringsmelding fra skolen til barnevernet etter at sønnen har fortalt om juling hjemme. Tingretten bestemmer at barna skal bo hos far og annenhver helg samt ferier hos mor. Det blir sendt bekymringsmeldinger til barnevernet. De blir henlagt.

2013

Barnevernet oppretter sak og oversender denne til politiet. Dette etter at far har tatt bilder av blåmerker barna hadde da de kom hjem fra ferie hos mor.

2014

Riksadvokaten ber om tiltale etter straffelovens paragraf 219 og omgjør statsadvokatens ønske som var å bruke bestemmelsen om legemsfornærmelse. Faren får også medhold hos fylkesmannen i Hedmark om at barnevernet ikke har gjort jobben sin. Dette gjelder brudd på lov om barnevernstjenester paragraf 4-3.

Han forteller om en vanskelig tid med mange opp- og nedturer. Og noe av det aller verste har vært å innrømme overfor seg selv at noe var galt og at han måtte gjøre noe.

– Jeg håpte i det lengste at det ville bli bedre. At hun skulle slutte å slå. Men etter hvert forsto jeg at dette må jeg be om hjelp til å klare, sier mannen.

Gjennom mange år i yrkeslivet møtte han selv skjebner. Mange ganger var han av de første på ulykkesstedet etter at noen hadde valgt å avslutte livet sitt.

– **Jeg har på mange måter sett det verste som er å se som brannmann. Når det skjer tragiske ting hjemme hos en selv blir det annerledes.**

I dag har han en annen jobb.

FORTVILET: – Jeg turte til slutt å ta kontakt med barnevernet, men de trodde meg ikke, sier mannen i Hedmark.

FOTO: LARS ERIK SKREFSRUD / NRK

Ble ikke tatt på alvor av barnevernet

Han forteller at tida gikk og at han etter hvert ble pappa til to barn. Han stopper opp litt når han forteller. Det koster å sette ord på det som i mange år har plaget ham.

– Å ta et valg for sine barn er tøft nok i seg selv, men å melde mamma til barnevernet? Jeg turte ikke. Jeg tenkte på hva venner og familie kom til å si. Det er jo jeg som er mann og sterkest, sier han stille.

Han forteller at volden begynte tidlig og ifølge ham ristet hun den eldste allerede som spedbarn.

– Hvis barna eller jeg ikke gjorde som hun forventet, lugget eller slo hun oss. Vi oppsøkte familievernkontoret og gikk til psykolog, men konklusjonen begge steder var at hun var frisk. De sa at dette var det ingenting å gjøre noe med,

forteller han.

Helsesøster spurte barna mine om de kunne vise på henne hva mor hadde gjort med dem i påskeferien. Det de viste var voldsomt og tårene mine trilla.

FAR

I mange år opplevde han at ingen egentlig trodde på han.

– Det aller verste var den dagen barnevernet sa til meg at det hadde vært enklere om jeg hadde vært kvinnfolk. Da ville jeg fått hjelp umiddelbart, sa de, forteller mannen.

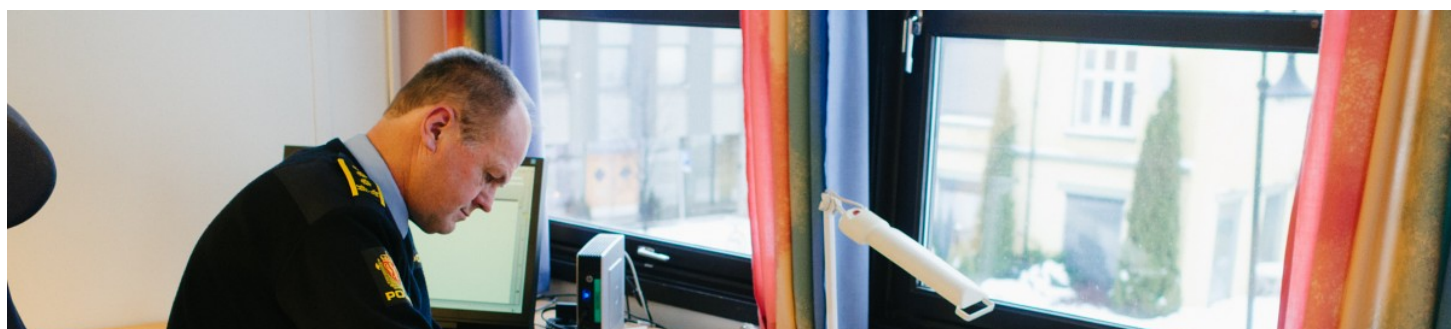
En dag var det nok. Han avsluttet forholdet til mor, og de to flyttet fra hverandre.

– Barnevernet reagerte ikke før sønnen min, etter en slåsskamp på skolen, fortalte at han var vant med å bli slått hjemme, forteller han.

I 2009 slo tingretten fast at barna skulle bo hos far inntil videre. Men barna skulle fortsatt være hos mor i helger og ferier. I følge far fortsatte volden mot barna da de var hos henne. For snart ett år siden klaget far barnevernet inn for fylkesmannen. Han fikk medhold i at barnevernet ikke har gjort jobben sin.

I dag er det han som har omsorgen for de to barna i barneskolealder. Og han har fått en ny kjæreste, og de har fått et barn sammen.

– Jeg visste ikke om jeg turte å gå inn i noe nytt forhold. Men den nye kjæresten min forsto. Og det var hun som gjorde at jeg orket å kjempe videre for å få hjelp, sier mannen.

FOKUS PÅ FAMILIEVOLD: Politiadvokat Hans Petter Ommedal sier det er viktig å anmelde voldshendelser så tidlig som mulig.

FOTO: LARS ERIK SKREFSRUD / NRK

– Viktig at politiet ser flere perspektiver

Etter hvert har saken kommet inn i rettsapparatet. I mars må mor møte barnevernet i tingretten. Far er innkalt som vitne. Riksadvokaten har tatt ut tiltale mot mor etter **straffelovens § 219**. Den omhandler vold i nære relasjoner. Politiadvokat Hans Petter Ommedal som jobber med denne saken sier til NRK at vold er av de høyest prioriterte områdene for riksadvokaten.

– *Hvordan er det å etterforske saker hvor det hevdes at kvinnen utøver vold?*

– **Det kan ikke pekes på noen alminnelig vanskelighetsgrad for voldssaker. Noen saker er opplagte, andre vanskelige. Det som vanskeliggjør slike saker er ofte tidsmomentet. Vold i familieforhold anmeldes ofte lenge etterpå, og det mangler bevis, sier politiadvokat Hans Petter Ommedal.**

Vold i nære relasjoner

I 1. tertial 2014 ble det registrert 1204 anmeldelser totalt i kategorien mishandling i familieforhold (forbrytelser mot straffeloven § 219). Tallene har dermed økt suksessivt i treårsperioden, fra 928 1. tertial 2012 til 1047 i 2013 og 1204 i år. **Totalt økte antall saker med 29,7 i perioden.**

(Kilde: www.politiet.no)

Han mener det er viktig at politiet er oppmerksom på ulike typer familievold.

– Riksadvokaten gjør særlig oppmerksom på at familievold ikke bare begås av menn mot kvinner, selv om dette er det vanligste. Overgrep av voksne barn mot foreldre eller kvinner mot barn eller ektefelle eller andre variasjoner forekommer. Det er etter min oppfatning viktig at denne evne til å se flere perspektiver brer seg i politiet, sier advokaten.

Han mener også at det med troverdighet alltid har vært en utfordring for en mannlig fornærmet. Men han tror det likevel har blitt enklere og understreker viktigheten av å anmelde slike forhold så tidlig som mulig.

Mor vil ikke kommentere

Fylkesmannen mener ut fra dokumentasjonen fremlagt i denne saken at det foreligger brudd på Lov om barnevernstjenester § 4-3 som kan ha medført at XX og XX ikke har fått nødvendig hjelp i rett tid.

KONKLUSJON FRA FYLKESMANNEN I HEDMARK

I nabofylket til den tidligere samboeren bor mor. Hun har også fått en ny kjæreste. Gjennom sin advokat Åse Berit Høistad Berger sier hun til NRK at hun ikke vil kommentere påstandene fra eksmannen.

– **Min klient forholder seg til at det foreligger en tiltale i saken, og ser frem til at denne skal behandles i retten, slik at hun kan få kommet frem med sin historie, sier kvinnens advokat, Åse Berit Høistad Berger.**

Hun sier hun ikke vil gå nærmere inn på selve saken i forkant av rettsaken.

– **Det eneste jeg vil si er at dette har vært en vanskelig prosess. Det har også vært en belastning at det har tatt så vidt lang tid før saken har kommet inn for rettsapparatet, sier Høistad Berger.**

Videre sier mor gjennom advokaten at hun er bekymret for at saken nå kommer i

media. Faren på sin side forklarer til NRK at han vil fortelle sin historie for å hjelpe barna.

TØFT FOR BARNA: Faren forteller at de to barna hans sliter etter en oppvekst med vold fra mor.

FOTO: LARS ERIK SKREFSRUD LARS ERIK SKREFSRUD / NRK

Lov om barneverntjenester

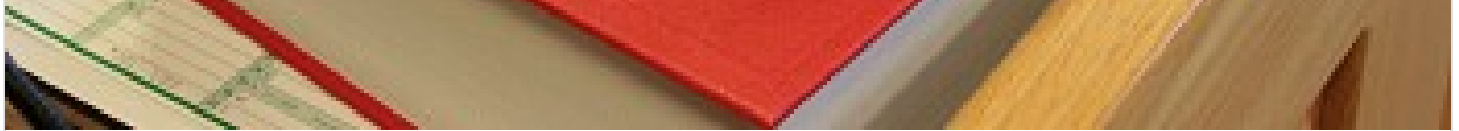

FOTO: WENCHE LAMO HADLAND / NRK

§ 4-3. Rett og plikt for barneverntjenesten til å foreta undersøkelser.

Dersom det er rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter dette kapitlet, skal barneverntjenesten snarest undersøke forholdet, jf. frister inntatt i § 6-9.

(Kilde: [Lovdata](#))

Barneombudet: – Dette er et viktig tema

Alle kommuner skal ha en barneverntjeneste som utfører det daglige løpende arbeidet etter loven, skriver [barnevernet.no](#). Sett i ettertid synes far at det er merkelig at kommunen ikke grep inn med en gang.

– Jeg trodde alt skulle ordne seg for barna den dagen jeg kontaktet barnevernet, sier han.

NRK har derfor vært i kontakt med ordføreren i den aktuelle kommunen i Hedmark om historien til faren. Ordføreren svarer i en epost til NRK at vedkommende konsekvent «...ikke kommenterer enkeltsaker, og med spørsmål som er så tett koblet til akkurat denne enkeltsaken så er det ikke mulig å svare på dem». Samtidig skriver ordføreren videre:

«Som samfunn må vi ta inn over oss at vold i nære relasjoner er et problem. Vi må også ta inn over oss at også kvinner utøver vold. Derfor er kunnskap om temaet og kompetanse og evne til å agere viktig».

Ordføreren innrømmer at vold i nære relasjoner er et område som kommunen må være mer oppmerksom på:

«Ved utarbeidelse av en plan mot vold i nære relasjoner så har saken fokus, men vi må hele tiden jobbe for å holde fokus på tema og hele tiden bli bedre. Både for å gi informasjon, med å forebygge og med å agere riktig når slike hendelser oppstår.»

Mannen i Hedmark er ikke alene om sin historie. **I en fersk rapport om vold og voldtekt**, som omfatter 4500 personer, kommer det fram at 16,8 prosent av alle menn hadde vært utsatt for mindre alvorlig vold fra partner. Så godt som alle tilfellene omhandlet vold fra kvinnelig partner. Rapporten viser også at 1,9 prosent av mennene hadde vært utsatt for alvorlig vold fra partner, mens tallet for kvinner var 9,2 prosent.

Les også:

- **Jeg slår kjæresten min**
- **– Vil øke kunnskapen om vold i nære relasjoner**

FÅ TAR KONTAKT: Barneombud Anne Lindboe sier de har høyt fokus på barn som utsettes for vold.
FOTO: BEATE RIISER / NRK

Barneombud Anne Lindboe sier til NRK at de generelt mottar lite henvendelser hvor mor er voldsutøver i en familie.

– Forskningen viser likevel at i de familiene hvor det forekommer vold er ofte mor også voldsutøver, sier Lindboe.

Barneombudet har derfor sett viktigheten av å fokusere på dette temaet.

– Det å være barn og vitne til at den ene part i et forhold mishandler den andre er også svært skadelig for barn. Vi har derfor høyt fokus på barn som utsettes for eller er vitner til vold fra foreldre, sier barneombud Anne Lindboe.

– Jeg har bare ett ønske

I Hedmark venter mannen på at barna skal komme hjem fra skolen. Han forteller at de er preget av alle årene med uro. Derfor ser han fram til at saken kommer opp i retten i mars, og at livet kanskje kan gå videre etterpå.

– Jeg er voksen og klarer meg, men jeg har så vondt av barna. De har det tøft og trenger faglig hjelp nå, sier mannen.

Han håper hans historie også kan hjelpe andre.

– **Jeg håper folk som er i samme situasjon slipper å vente så mange år før de får hjelp. Sju år er alt for lenge, sier han stille.**

Nå har han bare ett ønske.

– **Jeg drømmer om at vi skal få leve som en helt normal familie.**

Opphavsrett NRK © 2015

Ansvarlig redaktør: Thor Gjermund Eriksen

Nettsjef: Frank Gander